

Оцінювання доступності місцевих антибактеріальних лікарських засобів, які використовують у дерматології

I. М. Скупий^{A,C,D}, С. А. Гладішева^{B,E,F}

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна

A – концепція та дизайн дослідження; B – збір даних; C – аналіз та інтерпретація даних; D – написання статті; E – редагування статті; F – остаточне затвердження статті

Захворювання шкіри, зумовлені функціонуванням патогенних і сапрофітних бактерій, характеризуються нозологічним різноманіттям. Однією з найпоширеніших патологій цієї групи, які лікарі-дерматологи майже щодня виявляють у пацієнтів з усіх вікових груп, є гнійничкові захворювання шкіри або піодермії. Розширення арсеналу фармакотерапевтичних засобів, що забезпечують ефективне етіотропне лікування поверхневих форм піодермії і запобігають їхній подальшій дисемінації, є одним з актуальних питань сучасної дерматології. Зважаючи на складні умови воєнного стану в Україні, що безпосередньо впливають на якість фармацевтичного забезпечення лікарськими засобами населення міст і сіл, актуальним залишається аналіз доступності (фізичної та економічної) для українських пацієнтів.

Мета роботи – оцінювання доступності місцевих антибактеріальних лікарських засобів, які використовують у дерматології.

Матеріали і методи. Інформаційна база дослідження – Національний перелік основних лікарських засобів; відкриті статистичні ресурси МОЗ України; сайт tabletki.ua та онлайн-дані аптечних мереж; інструкції для медичного застосування препаратів. Під час дослідження використано такі методи, як інформаційного пошуку, аналізу, узагальнення, маркетингового аналізу.

Результати. Із переліку місцевих антибактеріальних лікарських засобів для подальшого аналізу визначено 35 торгових найменувань лікарських засобів, що користуються найбільшим попитом. Значущої різниці за фізичною доступністю між прифронтовими, центральними та західними областями не виявлено. Це вказує на відновлення логістичних процесів фармацевтичного забезпечення порівняно з початком 2022 року, незважаючи на тривалий характер воєнного конфлікту. Для вдосконалення менеджменту асортиментом лікарських засобів і покращення фармацевтичної допомоги запропоновано низку структурованих заходів.

Висновки. Фізична доступність місцевих антибактеріальних лікарських засобів становить 82 % із незначними регіональними відмінностями між прифронтовими, центральними та західними містами України. Це свідчить про відновлення логістичних процесів і фармацевтичного забезпечення роздрібного сегмента українського фармацевтичного ринку. Економічна доступність місцевих антибактеріальних лікарських засобів висока (всі лікарські засоби визначено до категорії високодоступних, коефіцієнт адекватності платоспроможності становить менше ніж 5 %). Втім, розрахунки ґрунтуються на середній зарплаті, що не враховує регіональні диспропорції, і це може завищувати реальну доступність.

Ключові слова: піодермія, дерматологія, лікарські засоби, маркетингові дослідження, фармацевтичний ринок.

Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. 2026. Т. 19, № 1(50). С. 69-78

Assessment of the availability of topical antibacterial drugs used in dermatology

I. M. Skupyi, S. A. Gladysheva

Skin diseases caused by the functioning of pathogenic and saprophytic bacteria are characterized by nosological diversity. One of the most common pathologies in this group, which dermatologists encounter almost daily and in all age groups, is pustular skin diseases or pyoderma. Expanding the arsenal of pharmacotherapeutic agents that provide effective etiotropic treatment of superficial forms of pyoderma while preventing their further dissemination is one of the pressing issues of modern dermatology. Given the difficult circumstances that arose in connection with military operations and which directly affect the quality of pharmaceutical provision of medicines to the population of cities and villages, the analysis of accessibility (physical and economic) for Ukrainian patients remains relevant.

The aim of the work is to assess the availability of local antibacterial drugs used in dermatology.

Materials and methods. The information base of the study was the National List of Essential Medicines; open statistical resources of the Ministry of Health of Ukraine; tabletki.ua and online data of pharmacy chains; instructions for medical use of drugs. The study used methods such as information search, analysis, generalization, and marketing research.

ARTICLE INFO

UDC 615.281.9:616.5;339.13.021
DOI: [10.14739/2409-2932.2026.1.341749](https://doi.org/10.14739/2409-2932.2026.1.341749)

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice. 2026;19(1):69-78

Keywords: pyoderma, dermatology, medicines, market research, pharmaceutical market.

Received: 21.10.2025 // Revised: 03.12.2025 // Accepted: 09.12.2025

© The Author(s) 2026. This is an open access article under the [Creative Commons CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Results. From the list of local antibacterial drugs, 35 trade names of the most in-demand medicines were identified for further analysis. No significant differences in physical availability were found between frontline, central, and western regions. This indicates the restoration of pharmaceutical logistics processes compared to the beginning of 2022, despite the protracted nature of the military conflict. Based on the conducted research, several structured measures are proposed to improve the management of the range of medicines and improve pharmaceutical care.

Conclusions. It was found that the physical availability of local antibacterial drugs is 82 %, with minor regional differences between frontline, central and western cities of Ukraine, which indicates the restoration of logistical processes and pharmaceutical supply of the retail segment of the Ukrainian pharmaceutical market. It was found that the economic accessibility of local antibacterial drugs is high (all drugs are classified as highly accessible, the solvency adequacy ratio is less than 5 %), but the calculations are based on the average salary, which does not consider regional disparities, which may overestimate real accessibility.

Keywords: pyoderma, dermatology, medicines, market research, pharmaceutical market.

Current issues in pharmacy and medicine: science and practice. 2026;19(1):69-78

Захворювання шкіри, зумовлені функціонуванням патогенних і сапрофітних бактерій, характеризуються нозологічним різноманіттям. Однією з найпоширеніших патологій цієї групи, які лікарі-дерматологи майже щодня виявляють у пацієнтів з усіх вікових груп, є гнійничкові захворювання шкіри або піодермії [1,2]. Крім значної дисемінації у навколишньому середовищі основних збудників цієї інвазії – стафілококів і стрептококів, на це також впливає безконтрольне топічне використання лікарських і косметичних засобів, поширення сучасних імуносупресивних фармакотерапевтичних препаратів, поглиблення екологічних проблем [3,4]. Усе це спричиняє посилення вразливості шкірних покривів людини до інфекційних і запальних процесів.

Відносна клінічна легкість перебігу таких патологій призводить до того, що хворі доволі часто вдаються до самостійного вибору лікарських засобів для зовнішнього застосування [5,6]. У таких випадках в амбулаторних умовах виділення і типування збудника захворювання не проводять, і самостійне використання місцевих антибактеріальних лікарських засобів (МАЛЗ) емпіричне та безконтрольне, часто не дає бажаних терапевтичних результатів. Крім того, нераціональне застосування цих препаратів зумовлює підвищення резистентності основних збудників піодермії, що є додатковим фактором, який ускладнює ефективність лікування [7,8].

Отже, розширення арсеналу фармакотерапевтичних засобів, що забезпечують ефективне етіотропне лікування поверхневих форм піодермії і запобігають їхній подальшій дисемінації, є одним з актуальних питань сучасної дерматології.

Зважаючи на складні умови воєнного стану в Україні, що безпосередньо впливають на якість фармацевтичного забезпечення лікарськими засобами населення міст і сіл, актуальним залишається аналіз доступності (фізичної та економічної) для українських пацієнтів.

Мета роботи

Оцінювання доступності місцевих антибактеріальних лікарських засобів, які використовують у дерматології.

Матеріали і методи дослідження

Інформаційною базою дослідження стали Національний перелік основних лікарських засобів; відкриті статистич-

ні ресурси МОЗ України; сайт tabletki.ua та онлайн-дані аптечних мереж («Аптека АНЦ», «Подорожник», «911»); інструкції для медичного застосування препаратів. Під час дослідження використано такі методи, як інформаційного пошуку, аналізу, узагальнення, маркетингового аналізу.

Для оцінювання економічної доступності МАЛЗ, для постійних ринкових позицій обчислили коефіцієнт адекватності платоспроможності [9]: $Ca.s. = (P / Wa.w.) \times 100 \%$, де $Ca.s.$ – коефіцієнт адекватності платоспроможності; $Wa.w.$ – середньомісячна заробітна плата середньостатистичного українця впродовж 2024 року (17 442 грн); P – середня роздрібна ціна місячного курсу застосування препарату (середня тривалість лікування).

Аналіз фізичної доступності ЛЗ здійснили для окремих прифронтових міст, а також міст Центральної та Західної України за допомогою онлайн-ресурсу пошуку лікарських засобів (ЛЗ) tabletki.ua. Для встановлення категорії доступності ЛЗ проаналізовано мінімальні, максимальні роздрібні ціни та обраховано середньозважену роздрібну ціну місячного курсу застосування.

Результати

Із переліку МАЛЗ для подальшого аналізу визначено 35 торгових найменувань ЛЗ, що користуються найбільшим попитом. Для встановлення фізичної доступності обрано шість міст України: два прифронтові – Запоріжжя та Харків; два міста центральної України – Київ та Черкаси; два західних міста – Львів та Ужгород.

Як джерело інформації обрано онлайн-ресурс пошуку ЛЗ tabletki.ua через його доступний і зрозумілий інтерфейс і можливість використання фільтрів. Узагальнені результати аналізу наведено в *таблиці 1*.

У результаті аналізу встановлено, що фізична доступність МАЛЗ (за торговими найменуваннями) становить 82 %, і це доволі високий показник. В аптеках недоступними для онлайн-замовлення були крем Бактафуз, Фузідерм, гель Хітозан-Гента, мазь Бактопик, аерозоль Оксикорт (окрім м. Львів), крем Бактафуз-Б та розчин Браунодин (немає тільки в прифронтовому м. Запоріжжя).

Зауважимо, що значущої різниці за фізичною доступністю між прифронтовими, центральними та західними областями не виявлено. Це свідчить про відновлення

Таблиця 1. Асортиментна структура українського фармацевтичного ринку місцевих антибактеріальних лікарських засобів

Торгове найменування	Місто					
	Запоріжжя	Харків	Київ	Черкаси	Львів	Ужгород
Неоміцин плюс	+	+	+	+	+	+
Банеоцин	+	+	+	+	+	+
Фузікутан	+	+	+	+	+	+
Бактафуз	-	-	-	-	-	-
Фузідерм	-	-	-	-	-	-
Синтоміцин	+	+	+	+	+	+
Левоміцетину розчин спиртовий	+	+	+	+	+	+
Хітозан-Гента	-	-	-	-	-	-
Тирозур	+	+	+	+	+	+
Бактолік	-	-	-	-	-	-
Бактробан	+	+	+	+	+	+
Сульфаргин	+	+	+	+	+	+
Аргосульфан	+	+	+	+	+	+
Стрептоцидова мазь	+	+	+	+	+	+
Стрептоцид	+	+	+	+	+	+
Гіоксизон	+	+	+	+	+	+
Пімафукорт	+	+	+	+	+	+
Оксикорт	-	-	-	-	+	-
Белогент	+	+	+	+	+	+
Бетазон ультра	+	+	+	+	+	+
Бактафуз-Б	-	-	-	-	-	-
Тридерм	+	+	+	+	+	+
Целестодерм-В	+	+	+	+	+	+
Бетадерм	+	+	+	+	+	+
Триакутан	+	+	+	+	+	+
Флуцинар	+	+	+	+	+	+
Кремген	+	+	+	+	+	+
Декасан	+	+	+	+	+	+
Пантенол плюс	+	+	+	+	+	+
Бепантен плюс	+	+	+	+	+	+
Рятівник	+	+	+	+	+	+
Фурацилін	+	+	+	+	+	+
Браунодин	-	+	+	+	+	+
Йодадін	+	+	+	+	+	+
Повідон-йод	+	+	+	+	+	+

логістичних процесів фармацевтичного забезпечення порівняно з початком 2022 року, незважаючи на тривалий характер воєнного конфлікту.

Усі фізично доступні МАЛЗ поділили на три категорії: високодоступні (Ка.s менше ніж 5 %), середньодоступні

(Ка.s більше ніж 5 %, але менше ніж 15 %) і малодоступні (Ка.s більше ніж 15 %) (табл. 2).

Для візуалізації динаміки змін коефіцієнтів для різних МАЛЗ у шістьох обраних містах побудовано багатокомпонентний графік, наведений на рис. 1.

Таблиця 2. Показники цінової доступності МАЛЗ

Торгове найменування	Мінімальна роздрібна ціна, грн	Середньозважена роздрібна ціна, грн	Максимальна роздрібна ціна, грн	Ka.s, %
Запоріжжя				
Неоміцин плюс	90,50	95,55	102,60	0,54
Банеоцин	176,38	225,24	274,10	1,29
Фузікутан	188,18	214,54	240,90	1,23
Синтоміцин	116,38	122,89	129,40	0,70
Левоміцетину розчин спиртовий	19,83	25,96	32,10	0,14
Тирозур	143,20	151,35	159,51	0,86
Бактробан	187,11	209,55	232,00	1,20
Сульфаргин	398,00	411,05	424,10	2,35
Аргосульфан	298,39	344,14	389,90	1,97
Стрептоцидова мазь	39,43	49,71	60,00	0,28
Стрептоцид	16,30	21,65	27,00	0,12
Гіоксизон	113,25	134,47	155,70	0,77
Пімафукорт	289,60	347,05	404,50	1,98
Белогент	103,82	130,81	157,80	0,74
Бетазон ультра	133,56	150,29	167,02	0,86
Тридерм	195,63	228,28	260,94	1,30
Целестодерм-В	298,90	336,4	373,90	1,92
Бетадерм	124,14	159,47	194,80	0,91
Триакутан	183,80	216,55	249,30	1,24
Флуцинар	147,80	177,7	207,60	1,01
Кремген	170,70	198,80	226,90	1,13
Декасан	129,48	176,79	224,10	1,01
Пантенол плюс	96,90	118,45	140,00	0,67
Бепантен плюс	238,40	277,2	316,00	1,58
Рятівник	156,80	201,2	245,60	1,15
Фурацилін	79,47	100,73	122,00	0,57
Йодадін	97,00	123,2	149,40	0,70
Повідон-йод	140,29	155,99	171,70	0,89
Харків				
Неоміцин плюс	89,66	95,73	101,80	0,54
Банеоцин	205,52	245,41	285,30	1,40
Фізікутан	190,80	204,3	217,80	1,17
Синтоміцин	98,48	113,84	129,20	0,65
Левоміцетину розчин спиртовий	15,90	22,6	29,30	0,12
Тирозур	137,90	161,95	186,00	0,92
Бактробан	189,68	210,94	232,30	1,20
Сульфаргин	412,68	418,39	424,10	2,39
Аргосульфан	290,00	327,15	364,30	1,87
Стрептоцидова мазь	28,62	43,36	58,10	0,24

Продовження таблиці 2.

Торгове найменування	Мінімальна роздрібна ціна, грн	Середньозважена роздрібна ціна, грн	Максимальна роздрібна ціна, грн	Ka.s, %
Стрептоцид	17,30	20,25	23,20	0,11
Гіоксизон	109,80	125,10	140,40	0,71
Пімафукурт	288,50	333	377,50	1,90
Белогент	104,95	159,27	213,60	0,91
Бетазон ультра	135,00	147,50	160,00	0,84
Тридерм	207,80	229,50	251,20	1,31
Целестодерм-В	278,76	307,18	335,61	1,76
Бетадерм	124,14	156	187,90	0,89
Триакутан	179,50	202,7	225,90	1,16
Флуцинар	156,10	164,54	172,98	0,94
Кремген	179,90	181,66	183,42	1,04
Декасан	119,60	139,95	160,30	0,80
Пантенол плюс	96,80	105,15	113,50	0,60
Бепантен плюс	235,80	264,45	293,10	1,51
Рятівник	133,20	165,25	197,30	0,94
Фурацилін	79,46	88,41	97,36	0,50
Браунодин	71,20	71,20	71,20	0,40
Йодадін	81,50	115,45	149,40	0,66
Київ				
Неоміцин плюс	89,66	101,73	113,80	0,58
Банеоцин	119,52	210,66	301,80	1,20
Фузікутан	185,00	217,7	250,40	1,24
Синтоміцин	97,90	115,78	133,67	0,66
Левоміцетину розчин спиртовий	16,00	21,50	27,00	0,12
Тирозур	135,73	126,65	177,50	0,72
Бактробан	190,71	215,10	239,50	1,23
Сульфаргин	410,55	417,32	424,10	2,39
Аргосульфан	268,80	327,12	385,44	1,87
Стрептоцидова мазь	30,63	45,91	61,20	0,26
Стрептоцид	12,00	17,75	23,50	0,10
Гіоксизон	108,14	123,37	138,60	0,70
Пімафукурт	280,30	326,65	373,00	1,87
Белогент	100,78	125,44	150,10	0,71
Бетазон ультра	129,20	143,29	157,38	0,82
Тридерм	205,31	236,15	267,00	1,35
Целестодерм-В	201,20	211,00	220,80	1,20
Бетадерм	113,10	148,75	184,40	0,85
Триакутан	171,40	208,7	246,00	1,19
Флуцинар	138,92	179,41	219,90	1,02
Кремген	166,13	189,56	213,00	1,08

Продовження таблиці 2.

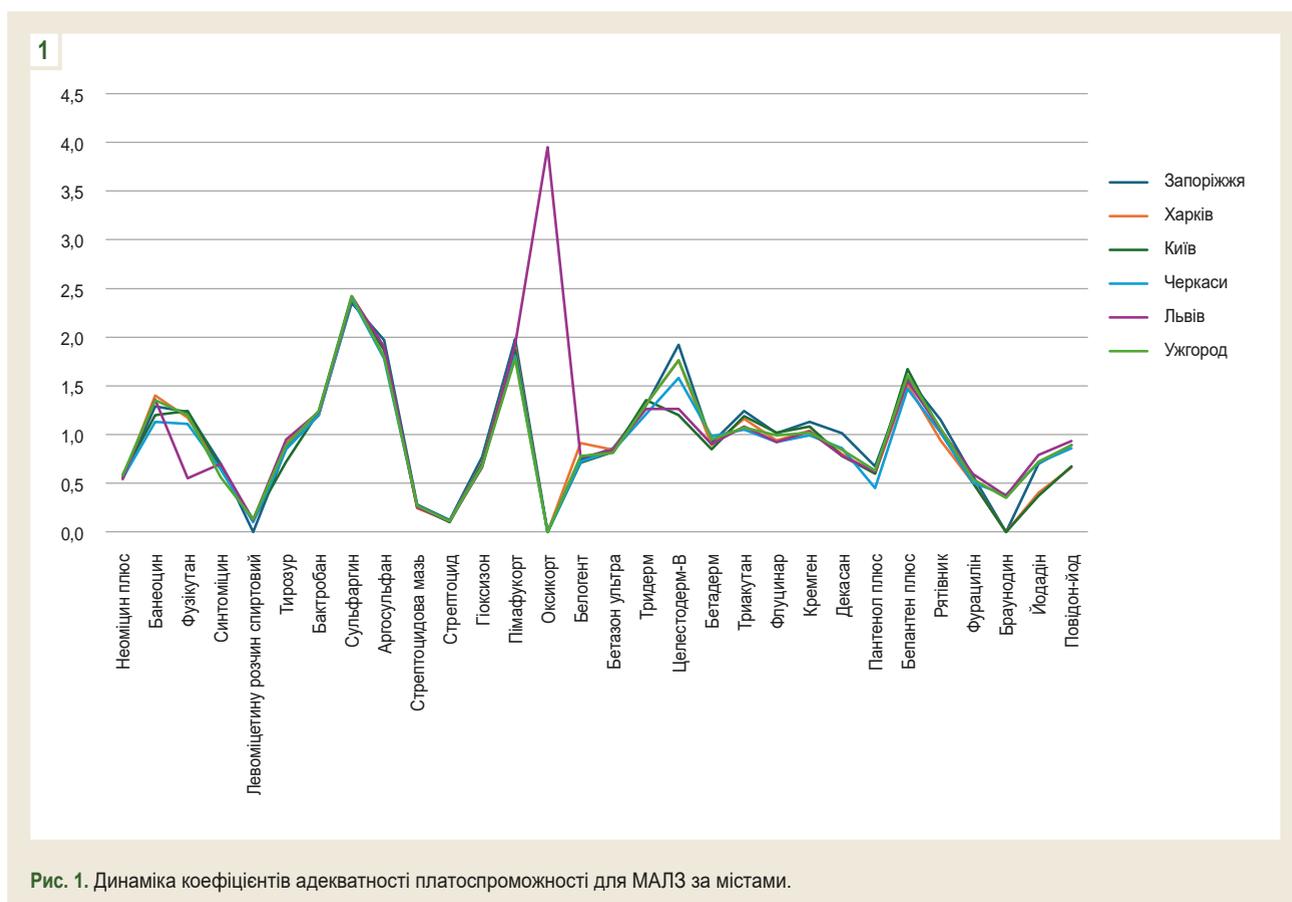
Торгове найменування	Мінімальна роздрібна ціна, грн	Середньозважена роздрібна ціна, грн	Максимальна роздрібна ціна, грн	Ka.s, %
Декасан	107,00	137,65	168,30	0,78
Пантенол плюс	98,10	105,8	113,50	0,60
Бепантен плюс	240,97	292,53	344,10	1,67
Рятівник	149,70	180,55	211,40	1,03
Фурацилін	77,84	87,60	97,36	0,50
Браудонин	60,32	65,76	71,20	0,37
Йодадін	88,05	118,17	148,30	0,67
Черкаси				
Неоміцин плюс	89,66	96,18	102,70	0,55
Банеоцин	160,96	198,59	236,22	1,13
Фузікутан	188,18	194,74	201,30	1,11
Синтоміцин	99,38	113,14	126,90	0,64
Левоміцетину розчин спиртовий	11,90	19,02	26,14	0,10
Тирозур	139,50	148,31	157,13	0,85
Бактробан	190,71грн	210,26	229,81	1,20
Сульфаргин	415,71	419,90	424,10	2,40
Аргосульфан	296,93	312,21	327,50	1,78
Стрептоцидова мазь	35,31	48,55	61,80	0,27
Стрептоцид	14,20	19,45	24,70	0,11
Гіоксизон	108,22	119,11	130,00	0,68
Пімафукорт	280,44	317,32	354,20	1,81
Белогент	101,62	125,86	150,10	0,72
Бетазон ультра	129,20	145,83	162,46	0,83
Тридерм	203,73	212,17	220,62	1,21
Целестодерм-В	252,58	276,37	300,16	1,58
Бетадерм	143,42	171,76	200,10	0,98
Триакутан	179,80	183,44	187,09	1,05
Флуцинар	150,90	161,94	172,98	0,92
Кремген	168,05	174,22	180,40	0,99
Декасан	130,68	150,44	170,20	0,86
Пантенол плюс	73,82	80,21	86,60	0,45
Бепантен плюс	229,01	257,47	285,94	1,47
Рятівник	151,13	179,56	190,00	1,02
Фурацилін	70,91	88,10	105,30	0,50
Браунодин	61,59	66,39	71,20	0,38
Йодадін	99,04	124,22	149,40	0,71
Повідон-йод	139,39	150,69	162,00	0,86
Львів				
Неоміцин плюс	89,66	96,78	103,90	0,55
Банеоцин	198,45	237,22	276,00	1,36

Продовження таблиці 2.

Торгове найменування	Мінімальна роздрібна ціна, грн	Середньозважена роздрібна ціна, грн	Максимальна роздрібна ціна, грн	Ka.s, %
Фузікутан	189,45	197,42	205,40	0,55
Синтоміцин	105,55	122,82	140,10	0,70
Левоміцетину розчин спиртовий	14,93	20,96	27,00	0,12
Тирозур	140,00	167,00	194,00	0,95
Бактробан	187,10	215,77	244,44	1,23
Сульфаргин	411,79	422,19	432,60	2,42
Аргосульфан	297,00	332,65	368,30	1,90
Стрептоцидова мазь	32,40	43,95	55,50	0,25
Стрептоцид	16,30	19,4	22,50	0,11
Гіоксизон	105,13	115,73	126,23	0,66
Пімафукурт	288,00	335,99	383,99	1,92
Оксикорт	689,99	689,99	690,00	3,95
Белогент	114,83	134,01	153,20	0,76
Бетазон ультра	129,20	146,70	164,20	0,84
Тридерм	207,31	220,80	234,30	1,26
Целестодерм-В	193,57	220,93	248,30	1,26
Бетадерм	124,15	157,92	191,70	0,90
Триакутан	174,69	189,2	203,71	1,08
Флуцинар	147,80	161,85	175,91	0,92
Кремген	165,00	179,7	194,40	1,03
Декасан	111,95	136,12	160,30	0,78
Пантенол плюс	102,00	108,9	115,80	0,62
Бепантен плюс	234,00	271,9	309,80	1,55
Рятівник	159,31	183,80	208,30	1,05
Фурацилін	79,47	104,48	129,50	0,59
Браунодин	60,33	65,76	71,20	0,37
Йодадін	114,52	138,79	163,06	0,79
Повідон-йод	137,81	162,43	187,05	0,93
Ужгород				
Неоміцин плюс	100,18	102,04	103,90	0,58
Банеоцин	200,00	236,7	273,40	1,35
Фузікутан	196,50	209,89	223,28	1,20
Синтоміцин	77,48	99,16	120,85	0,56
Левоміцетину розчин спиртовий	21,94	24,04	26,14	0,13
Тирозур	140,07	156,58	173,10	0,89
Бактробан	199,56	217,88	236,20	1,24
Сульфаргин	411,79	422,19	432,60	2,42
Аргосульфан	294,25	314,17	334,10	1,80
Стрептоцидова мазь	35,20	48,50	61,80	0,27
Стрептоцид	15,30	19,60	23,90	0,11

Продовження таблиці 2.

Торгове найменування	Мінімальна роздрібна ціна, грн	Середньозважена роздрібна ціна, грн	Максимальна роздрібна ціна, грн	Ka.s, %
Гіоксизон	109,69	117,34	125,00	0,67
Пімафукорт	284,38	311,19	338,00	1,78
Белогент	120,62	136,91	153,20	0,78
Бетазон ультра	133,62	141,81	150,00	0,81
Тридерм	213,67	228,68	243,70	1,31
Целестодерм-В	268,95	308,36	347,78	1,76
Бетадерм	124,50	166,31	208,12	0,95
Триакутан	179,30	187,6	195,90	1,07
Флуцинар	149,28	173,74	198,20	0,99
Кремген	167,05	179,51	192,00	1,02
Декасан	121,42	147,56	173,70	0,84
Пантенол плюс	103,62	110,81	118,00	0,63
Бепантен плюс	236,00	282,33	328,66	1,61
Рятівник	156,02	185,81	215,60	1,06
Фурацилін	79,47	95,78	112,10	0,54
Браунодин	62,51	62,51	62,51	0,35
Йодадін	101,26	152,40	152,40	0,72
Повідон-йод	141,30	171,63	171,63	0,89

Обговорення

Обчислення Ка.с виконали, враховуючи дані щодо середньої заробітної плати в Україні, що не є медіаною, а отже не характеризує реальну ситуацію на ринку праці в Україні. Останні дані розкиду середніх заробітних плат по регіонах (від 11 тис. грн до 21 тис. грн) свідчать, що для різних регіонів і міст МАЛЗ можна класифікувати як середньодоступні ЛЗ.

За результатами дослідження, для вдосконалення менеджменту асортиментом МАЛЗ і покращення фармацевтичної допомоги запропоновано низку заходів, що укладено як структуровану схему (рис. 2).

Ці заходи спрямовані на залучення всіх зацікавлених сторін фармацевтичного сектора охорони здоров'я до комплексного вдосконалення фармацевтичної допомоги пацієнтам із піодерміями. Кожен учасник процесу відіграє ключову роль у реалізації стратегії, що передбачає нормативне регулювання, інноваційний розвиток, освітні ініціативи та логістичне забезпечення:

– державні інституції: перегляд та оновлення нормативно-правової бази в галузі дерматології, зокрема клінічних протоколів, настанов та урядових програм медичних гарантій, для забезпечення доступності МАЛЗ та їхньої відповідності сучасним стандартам лікування; розробка та впровадження державних програм субсидування цін на ключові МАЛЗ для підвищення економічної доступності;

– виробники лікарських засобів: розробка інноваційних місцевих лікарських засобів, включаючи нові лікарські форми (гелі, креми, аерозолі) та модифікацію складу препаратів із додаванням ранозагоювальних і проти-запальних компонентів для підвищення терапевтичної ефективності; модернізація виробничих процесів для забезпечення якості та конкурентоспроможності МАЛЗ; співпраця з Міністерством охорони здоров'я України для впровадження механізмів цінового регулювання та субсидування;

– аптечні заклади: впровадження фармацевтичних послуг, як-от консультації щодо раціонального застосування МАЛЗ і профілактики дерматозів; організація просвітницьких заходів для споживачів, спрямованих на підвищення обізнаності про профілактику, діагностику та лікування піодермій, включаючи роз'яснення лікувального маршруту;

– заклади освіти фармацевтичного спрямування: розробка спеціалізованих освітніх програм для фармацевтів, присвячених особливостям фармацевтичної допомоги при піодерміях, раціональному застосуванню МАЛЗ та управлінню резистентністю до антибактеріальних засобів.

Крім того, усі фармацевтичні підприємства можуть долучатися до волонтерського руху, зокрема участю у створенні регіональних логістичних хабів для забезпечення безперервного постачання МАЛЗ до прифронтових зон і деокупованих територій, що сприятиме підвищенню

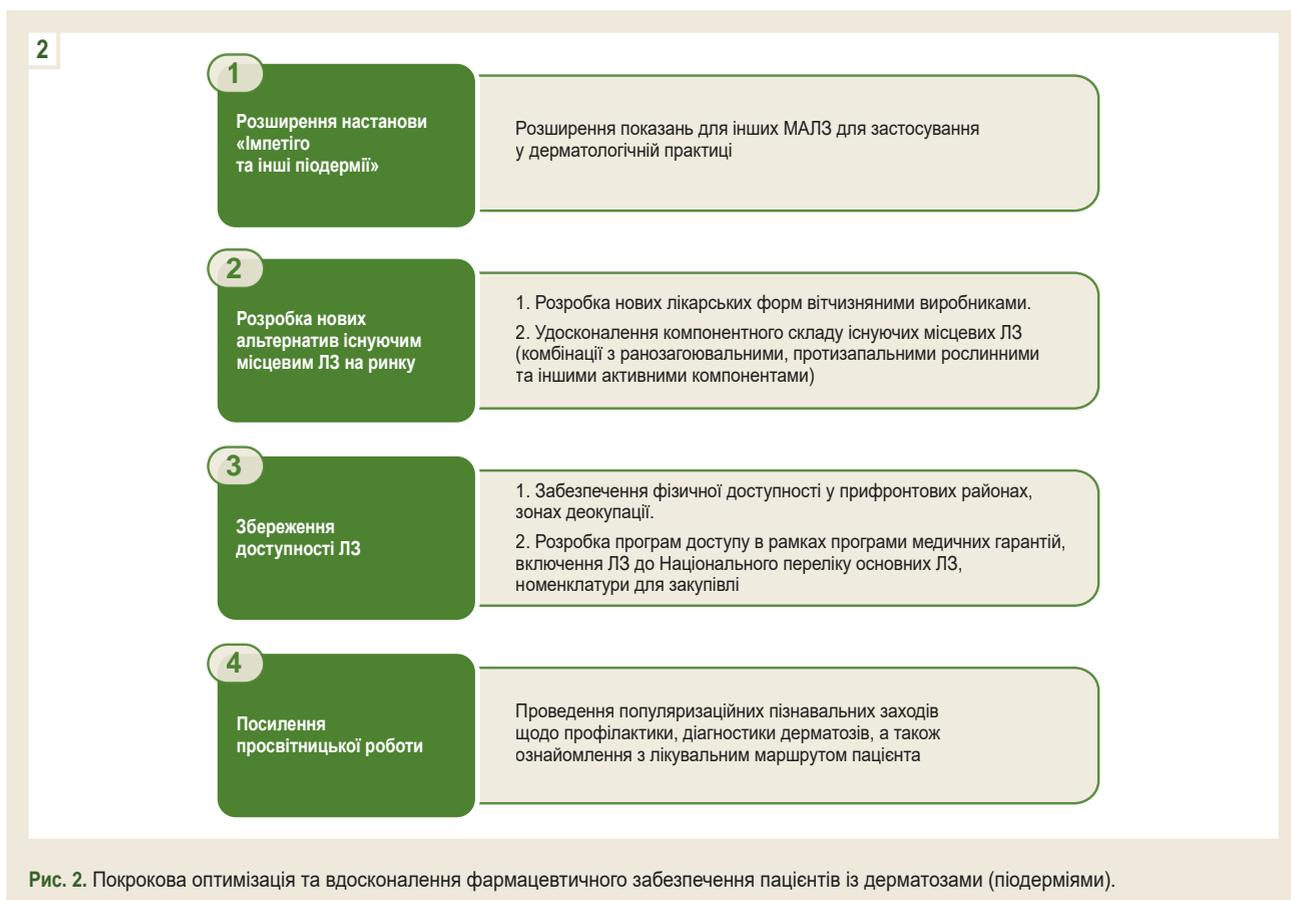

Рис. 2. Покрокова оптимізація та вдосконалення фармацевтичного забезпечення пацієнтів із дерматозами (піодерміями).

фізичної доступності ліків у регіонах, що постраждали від воєнних дій.

Ці заходи передбачають скоординовану взаємодію всіх стейкхолдерів для створення ефективної системи фармацевтичного забезпечення, що враховує сучасні виклики, зокрема воєнний контекст, і спрямована на підвищення якості медико-фармацевтичної допомоги пацієнтам із піддерміями.

Висновки

1. Фізична доступність МАЛЗ становить 82 % із незначними регіональними відмінностями між прифронтовими, центральними та західними містами України. Це свідчить про відновлення логістичних процесів і фармацевтичного забезпечення роздрібного сегмента українського фармацевтичного ринку.

2. Економічна доступність місцевих антибактеріальних лікарських засобів висока (всі лікарські засоби визначено до категорії високодоступних, коефіцієнт адекватності платоспроможності становить менше ніж 5 %). Втім, розрахунки ґрунтуються на середній зарплаті, що не враховує регіональні диспропорції, і це може завищувати реальну доступність.

Фінансування

Дослідження здійснено без фінансової підтримки.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: authors have no conflict of interest to declare.

Відомості про авторів:

Скупий І. М., аспірант каф. технології ліків, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна.

ORCID ID: [0009-0000-2072-7387](https://orcid.org/0009-0000-2072-7387)

Гладишева С. А., канд. фарм. наук, старший викладач каф. управління і економіки фармації та фармацевтичної технології, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, Україна.

ORCID ID: [0000-0003-4595-9445](https://orcid.org/0000-0003-4595-9445)

Information about the authors:

Skupyi I. M., Postgraduate of the Department of Medicinal Preparations Technology, Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, Ukraine.

Gladysheva S. A., PhD, Senior Lecturer of the Department of Management and Economics of Pharmacy and Pharmaceutical Technology, Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University, Ukraine.

Світлана Гладишева (Svitlana Gladysheva)
gladisheva.s.a@zsmu.edu.ua

References

1. Reese AM, Haag CK, Jung E, Nauta AC, Swerlick RA, Ortega-Loayza AG. Pyoderma gangrenosum underrepresentation in non-dermatological literature. *Diagnosis (Berl)*. 2020;8(1):85-90. doi: [10.1515/dx-2019-0079](https://doi.org/10.1515/dx-2019-0079)
2. Hou YL, Lee CH. Pyoderma Gangrenosum. *JAMA Dermatol*. 2022;158(2):202. doi: [10.1001/jamadermatol.2021.5001](https://doi.org/10.1001/jamadermatol.2021.5001)
3. Wang H, Bai Z, Shen C, Kou J, Zhu Y, Xie H, et al. The global, regional, and national patterns of change in the burden of bacterial pyoderma

from 1990 to 2019 and the forecast for the next decade. *Sci Rep*. 2025;15(1):1810. doi: [10.1038/s41598-025-85995-z](https://doi.org/10.1038/s41598-025-85995-z)

4. Narla S, Silverberg JI. The inpatient burden and comorbidities of pyoderma gangrenosum in adults in the United States. *Arch Dermatol Res*. 2021;313(4):245-53. doi: [10.1007/s00403-020-02098-7](https://doi.org/10.1007/s00403-020-02098-7)
5. Leal JM, de Souza GH, Marsillac PF, Gripp AC. Skin manifestations associated with systemic diseases – Part II. *An Bras Dermatol*. 2021;96(6):672-87. doi: [10.1016/j.abd.2021.06.003](https://doi.org/10.1016/j.abd.2021.06.003)
6. Diaconescu S, Strat S, Balan GG, Anton C, Stefanescu G, Ioniuc I, et al. Dermatological Manifestations in Pediatric Inflammatory Bowel Disease. *Medicina (Kaunas)*. 2020;56(9):425. doi: [10.3390/medicina56090425](https://doi.org/10.3390/medicina56090425)
7. Mate Y, Sarkar PK, Lodh C, Isore DP, Biswas U, Sarkar S. Point prevalence of canine pyoderma of *Staphylococcus aureus* origin and its management by antibiotics and Gandhaka Druti. *J Drug Res Ayurvedic Sci*. 2022;7(3):168-74. doi: [10.4103/jdras.jdras_63_22](https://doi.org/10.4103/jdras.jdras_63_22)
8. Caldarola G, Traini DO, Falco GM, Chiricozzi A, De Luca E, Mannino M, et al. Clinical, epidemiological, and therapeutic hallmarks of pyoderma gangrenosum: a case series of 35 patients. *Int J Dermatol*. 2024;63(9):1185-92. doi: [10.1111/ijd.17093](https://doi.org/10.1111/ijd.17093)
9. Demchenko VO, Tkachenko NO, Demchenko VO. [Research of the current state of the market of vitamin and mineral complexes for pregnant women and information support for women during pregnancy]. *Current issues in pharmacy and medicine: science and practice* 2022;15(3):330-6. Ukrainian. doi: [10.14739/2409-2932.2022.3.259188](https://doi.org/10.14739/2409-2932.2022.3.259188)